

Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 6. december 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af mineralvand m.v. samt emballageafgiftsloven

(Nedsættelse af mineralvandsafgiften samt emballageafgiften for kildevandsflasker)

[af skatteministeren (Kristian Jensen)]

1. Ændringsforslag

Skatteministeren har stillet 11 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 15. november 2006 og var til 1. behandling den 23. november 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Skatteudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget blev sendt i høring samtidig med fremsættelsen. Den 21. november 2006 sendte skatteministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 7 spørgsmål til skatteministeren og 1 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som ministrene har besvaret. Nogle af udvalgets spørgsmål og skatteministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, RV og SF) vil stemme for ændringsforslaget om deling af lovforslaget og indstiller det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under A nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget finder det lodret tåbeligt at lempe mineralvandsafgiften. Det skyldes først og fremmest, at Danmark har et stort og hurtigt voksende problem med overvægt og fedme, ikke mindst blandt børn. Forslaget er i den sammenhæng et helt forkert signal at sende, og eksperter forudser da også et stigende forbrug af sukkerholdigt sodavand i Danmark som følge af afgiftsnedsættelsen. Forslaget gør ondt

værre, og man må forudse, at det bliver endnu sværere at bekæmpe overvægts- og fedmeepidemien. Hertil kommer, at det også af hensyn til tandsundheden virker helt absurd at sænke sodavandsafgiften.

Samtidig vil forslaget efter alt at dømme være virkningsløst imod den grænsehandel, det skulle formodes at bekæmpe. Dels er lempelsen alt for lille til at skulle gøre nogen nævneværdig forskel, hvis det altså var den vej, man skulle forsøge at modvirke problemet, og dels tyder alt på, at det ikke er afgiften, men derimod forskellen i priser før afgifter, der er en væsentlig årsag til prisforskellene på mineralvand i f.eks. Danmark og Tyskland.

Endelig er det helt uansvarligt at bruge et stort millionbeløb – i lovforslaget skønnet til netto 80 mio. kr. pr. år – på dette område, når en række velfærdsområder halter alvorligt. Områder lige fra daginstitutioner og skoler over kollektiv trafik til kræftbehandling og ældre har voldsomt brug for flere penge. De 80 mio. kr. kunne alternativt være anvendt til bekæmpelse af overvægt og fedme blandt børn og unge, f.eks. til medfinansiering af billig eller gratis sund mad i institutionerne og vores folkeskoler. På den baggrund vil S, RV og SF stemme imod forslaget om at nedsætte afgiften på mineralvand.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) vil stemme for ændringsforslaget om deling af lovforslaget og indstiller det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under A nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de under A stillede ændringsforslag.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *skatteministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om afgift af mineralvand m.v. (Nedsættelse af mineralvandsafgiften)« omfattende § 1, § 3, stk. 1, 3 og 4, samt § 4, stk. 1, 3-5 og 7.

B. »Forslag til lov om ændring af emballageafgiftsloven. (Ændring af emballageafgiften for kildevandsflasker)« omfattende § 2, § 3, stk. 1 og 2, samt § 4, stk. 2-4, 6 og 8, og bilag 1 og 2.

[Forslag om deling af lovforslaget]

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (V, DF og KF):

b

Ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag

Til § 3

2) Stk. 1 affattes således:

»Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2007.«

[Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget]

3) I stk. 3 ændres »Lovens § 1« til: »Loven«.

[Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget]

Til § 4

4) Stk. 4 affattes således:

»Stk. 4. Det er en betingelse for at opnå afgiftsgodtgørelse, at virksomheden overholder regnskabsbestemmelserne i § 12 i lov om afgift af mineralvand m.v.«

[Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget]

Af skatteministeren, tiltrådt af udvalget:

c

Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag

Til § 2

5) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 2 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»Stk. 7. En virksomhed kan dog vælge at beregne afgift efter stk. 8, jf. stk. 9-11, når emballagen er lavet af plast (undtagen eps og pvc) eller sekundært materiale og beholderen er beregnet til at blive påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 2, litra e, eller er påfyldt varer omfattet af § 1, nr. 2, litra e, og indgår i pant- og retursystemet.«

Stk. 7-11 bliver herefter til stk. 8-12.«

[Fortsat mulighed for at vælge at beregne emballageafgift efter den vægtbaserede afgiftssats]

6) Efter nr. 6 indsættes som nye numre:

»02. I § 2, stk. 8, der bliver stk. 9, ændres »stk. 7« til: »stk. 8«.

03. I § 2, stk. 9, der bliver stk. 10, ændres »stk. 8, 3. pkt.« til: »stk. 9, 3. pkt.«.

04. I § 2, stk. 10, der bliver stk. 11, ændres »stk. 7, nr. 2 og 4« til: »stk. 8, nr. 2 og 4«, og »stk. 7, nr. 1 eller 3« ændres til: »stk. 8, nr. 1 eller 3«.

05. I § 2, stk. 11, der bliver stk. 12, ændres »stk. 7, nr. 5« til: »stk. 8, nr. 5«, og »stk. 7, nr. 3« ændres til: »stk. 8, nr. 3«.

06. I § 3, stk. 1, ændres »§ 1, nr. 1-4« til: »§ 1, nr. 1-3«.

07. I § 3, stk. 2, ændres »§ 1, nr. 5-17« til: »§ 1, nr. 4-16«.

08. I § 3, stk. 3, ændres »§ 1, nr. 1-4« til: »§ 1, nr. 1-3«.

09. I § 3, stk. 4, ændres »§ 1, nr. 5-17« til: »§ 1, nr. 4-16«.

010. I § 3 a, stk. 1, ændres »§ 1, nr. 1-4« til: »§ 1, nr. 1-3« og »§ 1, nr. 5-17« ændres til: »§ 1, nr. 4-16«.

011. I § 6, stk. 6, ændres »§ 1, nr. 17« til: »§ 1, nr. 16«.

[Virksomheder, som i dag betaler vægtbaseret afgift, kan vælge at fortsætte med at betale denne afgift frem for at betale den volumenbaserede afgift og konsekvensrettelser som følge af lovforslagets § 2, nr. 3.]

Til § 3

7) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Skatteministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttrædelse.«

[Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget]

Til § 4

8) I *stk. 2* ændres »ikrafttrædelse af § 2« til: »lovens ikrafttrædelse«.

9) *Stk. 4* affattes således:

»*Stk. 4.* Det er en betingelse for at opnå afgiftsgodtgørelse, at virksomheden overholder regnskabsbestemmelserne i emballageafgiftslovens § 9.«

[Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget]

10) I *stk. 6* ændres to steder »ikrafttrædelse af § 2« til: »lovens ikrafttrædelse«.

[Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget]

Til bilag 2

11) I *bilag 2, § 1, nr. 2, litra e*, affattes beskrivelsen af, hvad varegruppen omfatter, således:

»Vand, herunder naturligt mineralvand eller kildevand uden naturligt eller tilsat indhold af kulsyre, ikke tilsat sukker eller andre sødemidler og ikke aromatiseret, samt is og sne.«

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Forslaget er en del af finanslovaftalen for 2007 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti. Under 1. behandlingen blev der ytret ønske om en opdeling af lovforslaget. Der er enighed blandt finanslovpartierne om at imødekomme ønsket, således at lovforslaget deles op i to selvstændige lovforslag, der kan vedtages hver for sig.

Til nr. 2

Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget. Henvisningen i stk. 1 til stk. 2 slettes, idet denne vedrører lovforslag B.

Til nr. 3

Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget. Henvisningen til § 1 slettes, idet der efter opdelingen kun er én paragraf i del A ud over ikrafttrædelses- og godtgørelsesbestemmelsen.

Til nr. 4

Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget. Stk. 4 i godtgørelsesbestemmelsen omhandler både mineralvandsafgiftsloven og emballageafgiftsloven. Nu henviser stykket kun til mineralvandsafgiftsloven.

Til nr. 5

Det foreslås, at der indsættes et nyt stykke efter stk. 6, som giver virksomheder, der i dag beregner emballageafgift efter den vægtbaserede afgiftssats, mulighed for at vælge at fortsætte hermed.

Emballageafgiften opererer med to afgiftssatser: en volumenbaseret afgift og en vægtbaseret afgift. Den volumenbaserede afgift omfatter bl.a. emballager til øl og sodavand. Emballager med disse varer er omfattet af det obligatoriske pant- og retursystem. Den vægtbaserede afgift omfatter bl.a. kildevand, sæbe, maling og parfume.

Med lovforslaget foreslås, at der for emballager med kildevand, som inddrages i pant- og retursystemet, ikke længere skal betales den vægtbaserede afgift, men den volumenbaserede afgift. Overførslen til den volumenbaserede afgift medfører, at emballager af plast (som typisk bruges til kildevandsflasker) vil opleve en nedsættelse af afgiften. Eksempelvis nedsættes afgiften af en 50 cl. plastflaske med 10 øre (fra 26 øre til 16 øre).

Det har imidlertid vist sig under høringen af lovforslaget, at nogle kildevandsproducenter anvender genvundet plast (sekundært materiale) til kildevandsflaskerne. Den vægtbaserede afgift på emballager af genvundet plast er i dag lavere end afgiften efter den volumenbaserede afgiftssats.

Med dette ændringsforslag foreslås derfor, at virksomheder, som anvender genvundet plast til kildevandsflasker, som omfattes af pant- og retursystemet, kan fortsætte med at betale den vægtbaseret afgift frem for den volumenbaserede afgift.

Til nr. 6

De foreslåede nye numre 02-05 er konsekvenser af ændringsforslag nr. 5, mens de nye numre 06-011 er konsekvenser af lovforslagets § 2, nr. 3.

Til nr. 7

Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget. Henvisningen til § 2 slettes, idet der efter opdelingen kun er én paragraf i lovforslag B ud over ikrafttrædelses- og godtgørelsesbestemmelsen.

Til nr. 8

Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget. I stykket henvises til § 2, men efter opdelingen af lovforslaget er der kun én paragraf i lovforslag B ud over ikrafttrædelses- og godtgørelsesbestemmelsen.

Til nr. 9

Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget. Stk. 4 i godtgørelsesbestemmelsen omhandlede både mineralvandsafgiftsloven og emballageafgiftsloven. Nu henviser stykket kun til emballageafgiftsloven.

Til nr. 10

Teknisk ændring grundet opdelingen af lovforslaget. I stykket henvises to gange til § 2, men efter opdelingen af lovforslaget er der kun én paragraf i lovforslag B ud over ikrafttrædelses- og godtgørelsesbestemmelsen.

Til nr. 11

Efter at høringen var afsluttet, har en høringspart gjort opmærksom på, at definitionen af vand som affattet i lovforslagets bilag 2 ikke svarede til den definition, der anvendes for mineralvand med brus. Bilaget ændres derfor i overensstemmelse hermed.

Kim Andersen (V) Charlotte Antonsen (V) Peter Christensen (V) nfm.

Lars Christian Lilleholt (V) Torsten Schack Pedersen (V) Mikkel Dencker (DF)

Colette L. Brix (DF) Charlotte Dyremose (KF) Jakob Axel Nielsen (KF) Frode Sørensen (S)

René Skau Björnsson (S) fmd. Jens Peter Vernersen (S) John Dyrby (S) Klaus Hækkerup (S)

Poul Erik Christensen (RV) Morten Homann (SF) Frank Aaen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 82

Bilagsnr.	Titel
1	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
2	Svar på spm. S 409 vedr. bekæmpelse af fedme ved nedsættelse af afgiften for læskedrikke, fra skatteministeren
3	Hørings svar og høringsnotat, fra skatteministeren
4	1. udkast til betænkning
5	Ændringsforslag fra skatteministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 82

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om at oversende kopi af den WHO-rapport over børn og unges forbrug af læskedrikke, som ministeren omtalte ved 1. behandlingen, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om ministeren mener, at det er rigtigt sundhedsmæssigt at sænke afgiften på mineralvand, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om det ikke ville være naturligt, om man i forbindelse med høringsproceduren ved et lovforslag med så kort høringsfrist, hvor man ikke kan forvente, at organisationer af egen kraft indsender hørings svar, havde sendt forslaget direkte til en stor række af de sundhedsfremmende organisationer, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvad priselasticiteten på sodavand er, fordelt på forskellige aldersgrupper og indkomstgrupper, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om at redegøre for, hvorledes ministeren på den ene side i svaret på udvalgets spm. 2 kan fastholde, at der ikke findes »dokumentation for sammenhæng mellem priser og forbrug på dette område«, og samtidig i svaret på spørgsmål 4 oplyse, at der forventes et nettomerforbrug af sodavand på 7½ mio. l årligt, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, på hvilket grundlag de i svaret på spm. 4 angivne elasticiteter er fremkommet, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om det er lige så veldokumenteret, at forslaget vil betyde et forøget samlet forbrug af sodavand, som at det vil mindske grænsehandelen, jf. besvarelser af udvalgets spørgsmål 2 og 4, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om udtalelser til Folketingets Sundhedsudvalg 23/11-2006 om, at »Nedsættelsen af afgiften betyder, at der bliver drukket lige så meget sodavand, som der plejer at blive drukket« (jf. Ritzaus Bureau

23/11-2006), til indenrigs- og sundhedsministeren, kopi til skatteministeren, og ministerens svar herpå

Nogle af udvalgets spørgsmål til skatteministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og skatteministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra SF.

Spørgsmål 2:

Mener ministeren, at det er rigtigt sundhedsmæssigt at sænke afgiften på mineralvand? Hvis ministeren ikke mener det, hvordan kan det så forsvares - ud fra et sundhedsmæssigt perspektiv - at der sker en sænkning af mineralvandsafgiften?

Svar:

Regeringen har valgt at nedsætte afgiften for at reducere grænsehandlen og den ulovlige handel med sodavand. Regeringen mener ikke, at det er sundhedsmæssigt betænkeligt at nedsætte afgiften på sodavand.

Der er rigtig nok en veldokumenteret sammenhæng mellem fedme og et stort forbrug af sukkerholdige læskedrikke, slik, chips m.v.

Derimod er der ingen dokumentation for sammenhæng mellem priser og forbrug på dette område. Undersøgelser har vist, at der er en meget stor købekraft blandt en væsentlig målgruppe for sukkerholdige læskedrikke – nemlig teenagegruppen. Samtidig kan man konstatere, at der for sodavand er betydelige prisforskelle på det danske marked mellem sammenlignelige produkter. F.eks. er der stor forskel på en ½ liters mærkevarer sodavand og en discountsodavand, og dette forhold har ikke presset de dyrere mærkevarer sodavand ud af markedet. De har som bekendt en meget betydelig markedsandel.

Med andre ord køber de unge mennesker – og for den sags skyld også alle os andre – en sodavand, når vi har lyst til det. Det er ikke noget vi sparer op til. Det er lysten og ikke pengepungen, der styrer vores køb af sodavand.

Der hvor ændringer i prisen slår igennem er i indkøbsmønstret – dvs. i grænsehandlen. Al erfaring viser, at sættes afgiften på sodavand op, øges grænsehandlen og det ulovlige salg af sodavand. Modsat - sættes afgiften ned, trækker det grænsehandlen hjem til den danske detailhandel og reducerer den ulovlige handel.

Jeg mener, at fedme bekæmpes via ændrede holdninger til – til hvad vi spiser og drikker og hvor meget vi motionerer.

Spørgsmål 4:

Hvad er priselasticiteten på sodavand, fordelt på forskellige aldersgrupper og indkomstgrupper?

Svar:

Ved forslaget om nedsættelse af mineralvandsafgiften falder prisen med 30 øre pr. liter med 4-5 pct. i gennemsnit.

Der regnes med, at det vil føre til en vækst i salget af sodavand med dansk afgift på 16,3 mio. liter. Det svarer til ca. 3,7 pct.

Elasticiteten i salget af sodavand med dansk afgift er således omkring -0,8.

Elasticitet er et udtryk for prisfølsomheden. At elasticiteten er $-0,8$ betyder, at hvis prisen f.eks. reduceres med 1 procent øges salget med 0,8 procent.

Af væksten i salget på 16,3 mio. liter kan 7,5 mio. liter henregnes til øget forbrug, mens resten er mindre grænsehandel og ulovlige indførsler.

De 7,5 mio. liter udgør hen ved 1,4 pct. af det samlede forbrug.

Der er således regnet med en elasticitet i forbruget af sodavand på ca. $-0,3$.

Der er ikke gjort forsøg på at beregne priselasticiteten for aldersgrupper eller indkomstgrupper. Det hænger blandt andet sammen med, at sodavand ofte købes samlet af husholdningerne. Formentlig vil det ofte være yngre medlemmer af husholdningen, der har det største forbrug.

Med hensyn til hvem, der køber sodavand fremgår det af en forbrugsundersøgelse (fra »Rapport om grænsehandel 2004«, side 175), at forbruget stiger stort set proportionalt med husholdningernes samlede forbrug. Det gælder dog, at husholdningerne med det samlet mindste forbrug bruger forholdsvis lidt på sodavand. Det samme gælder for de husholdninger, der har den højeste indkomst.